

บทความวิทยานิพนธ์

มูลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อสายอาชีพของนักเรียนระดับ

ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1

ในสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

The Motivative Causes of Studying Further in the Vocational
Stream of First-year Lower-vocational Certificate (LVC)
Students at Vocational Institutions under the Office of the
Vocational Education Commission

ปริยานุช สายธนู¹

ดร.มนตรี อนันต์รักษ์²

รศ.สุรชา อมรพันธุ์³

บทคัดย่อ

การอาชีวศึกษา ถือว่าเป็นการศึกษาที่ช่วยให้บุคคลมีความรู้ความสามารถและทักษะในการประกอบอาชีพ การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบมูลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อสายอาชีพของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ที่จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพของผู้ปกครอง รายได้ของผู้ปกครอง และระดับการศึกษาของผู้ปกครอง กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.)ชั้นปีที่ 1 ในสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาอุดรธานี สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 357 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ที่มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง 0.39 – 0.69 และ ค่าความเชื่อมั่นรายด้าน ระหว่าง 0.76 ถึง 0.84 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way ANOVA)

¹ มหาบัณฑิตสาขาการวิจัยการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

² อาจารย์ประจำภาควิชาวิจัยและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

³ รองอธิการบดี ฝ่ายพัฒนาระบบกายภาพ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ผลการวิจัยปรากฏผลดังนี้

1. มूलเหตุจูงใจรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้านเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ด้านภาพลักษณ์สถาบัน ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านหลักสูตร ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง และด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษา

2. เปรียบเทียบมूलเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อสายอาชีพ กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพผู้ปกครอง รายได้ผู้ปกครอง และระดับการศึกษาผู้ปกครอง ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 พบว่า

2.1 ด้านเหตุผลส่วนตัว พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีมूलเหตุจูงใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ต่างกันมีมूलเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 ด้านหลักสูตรพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันมีมूलเหตุจูงใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ พบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3.01-3.50 มีมूलเหตุจูงใจโดยรวมสูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่า 2.50 และ 2.51- 3.00 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3 ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง พบว่าอาชีพของผู้ปกครองและ รายได้ของผู้ปกครองแตกต่างกันมีมूलเหตุจูงใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ พบว่านักเรียนที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพเกษตรกรรมมีมूलเหตุจูงใจโดยรวมสูงกว่านักเรียนที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพอื่นๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนรายได้ของผู้ปกครอง พบว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้ ไม่เกิน 10,000 บาท ต่อเดือนมีมूलเหตุจูงใจโดยรวมสูงกว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้ สูงกว่า 20,001 ขึ้นไป ต่อเดือนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.4 ด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษา พบว่า รายได้ของผู้ปกครองแตกต่างกันมีมूलเหตุจูงใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ พบว่ารายได้ของผู้ปกครอง ไม่เกิน 10,000 บาท ต่อเดือนมีมूलเหตุจูงใจโดยรวมสูงกว่านักเรียนที่รายได้ของผู้ปกครอง สูงกว่า 20,001 ขึ้นไปต่อเดือนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.5 ด้านภาพลักษณ์สถาบัน พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และอาชีพของผู้ปกครองต่างกันมีมूलเหตุจูงใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3.01-3.50 มีมूलเหตุจูงใจโดยรวมสูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2.51- 3.00 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนอาชีพของผู้ปกครองแตกต่างกันมีมूलเหตุจูงใจแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

คำสำคัญ : มूलเหตุจูงใจ, การศึกษาต่อสายอาชีพ

ABSTRACT

The vocational study is the important one in improving personal knowledges, abilities and skills in earning livings. The research aimed to study and to compare the factors affecting the first-year vocational certificate student's motivations in searching for the vocational program under The Udonthani Vocational Education Commission related to student's educational achievement, guardians' education, guardians' income and guardians' occupation. The samples were 357 the first-year vocational certificate student studying in the institutions, The Udonthani Vocational Education Commission in the year 2007. The research instruments were the questionnaire that constructed by the researcher. The discrimination power was between 0.39-0.69 and reliability in each part was 0.76 - 0.84. The Percentage, Mean, Standard deviation and One - way ANOVA were used to clarify the data. The results were declared as follows;

1. Each part of the motivation aspects was high level that can be arranged from high to low score as aspect of the institutional image, aspect of the individual reasons, aspect of the curriculums, aspect of the related persons and aspect of the educational fees.

2. Compared factors affecting the student's motivation in searching for the vocational program;

- 2.1 The difference in educational achievement had aspect of the individual reasons differed significantly but each pair of the student's GPA had not differed significantly.

- 2.2 The difference in educational achievement had aspect of the curriculums differed significantly but only the student's GPA of lower than 2.50 with 3.01-3.50 and 2.51- 3.00 with 3.01-3.50 had motivations differed significantly.

- 2.3 The difference in guardians' occupation had aspects of related personnel differed significantly but the occupation namely others and agriculture only had motivations differed significantly.

- 2.4 The difference in educational achievement, guardians' education, guardians' income and guardians' occupation had aspects of educational fees not differed significantly.

2.5 The difference in educational achievement had aspect of the institutional image differed significantly but only the student's GPA of 2.51- 3.00 with 3.01-3.50 had motivations differed significantly.

In conclusion; the student's educational achievement, guardians' educations, incomes and occupations' had some affected their motivations in searching for vocational program. The results might be useful to promote reasonable vocational education program accordingly.

Keywords : motivations, Searching for the Vocational Program

บทนำ

การอาชีวศึกษามีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศโดยตรง เนื่องจากเป็นการเตรียมคนเพื่อการประกอบอาชีพเป็นช่างฝีมือระดับกลางและพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่สามารถออกไปประกอบอาชีพใช้ชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข ปัจจุบันการอาชีวศึกษาได้มีการขยายออกไปอย่างกว้างขวางทั้งนี้เพื่อให้คนในชนบทได้มีโอกาสเข้าศึกษาด้านอาชีพมากขึ้น

ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ศึกษามูลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อสายอาชีพของนักเรียน(ปวช.) ระดับชั้นปีที่ 1 ในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาอุดรธานี เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการและการบริหารงานวิชาการโดยเฉพาะแผนการรับนักศึกษาของสถานศึกษาดำเนินนโยบายปรับปรุงคุณภาพผู้เรียนของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และการจัดสร้างหลักสูตรมีประสิทธิภาพและเกิดความต่อเนื่องของการศึกษา ทั้งนี้เพื่อสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับปัจจุบัน

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบมูลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อสายอาชีพของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ใน 5 ด้าน คือ ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านหลักสูตร ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง ด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษา ด้านภาพลักษณ์ของสถาบัน ที่จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพของผู้ปกครอง รายได้ของผู้ปกครอง และระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

ความสำคัญของการวิจัย

ทำให้ทราบข้อมูลในการเลือกเรียนต่อสายอาชีพของนักเรียนระดับประกาศนียบัตร

วิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์สำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการศึกษาใช้เป็นแนวทางในการจัดทำโครงการด้านการศึกษาให้กับนักเรียนทั้งนี้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และสังคมไทยให้ดีขึ้น

สมมติฐานของการวิจัย

นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายได้ของผู้ปกครอง ระดับการศึกษาของผู้ปกครองและอาชีพของผู้ปกครองแตกต่างกันมีมูลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อสายอาชีพแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรเป็นนักเรียนระดับ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาอุดรธานี สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 4,557 คน
2. กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ในสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาอุดรธานี สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 357 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เป็นแบบสอบถามมูลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อสายอาชีพของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 จำนวน 1 ฉบับ จำนวน 35 ข้อ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าร้อยละ
2. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบสมมติฐาน ได้แก่ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - Way ANOVA) และการทดสอบรายคู่ของ Scheffe

ผลการวิจัย

1. ผลการวิจัยมูลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อสายอาชีพของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 เรียงตามลำดับจากมากไปน้อยคือ ด้านภาพลักษณ์สถาบัน ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านหลักสูตร ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง และ ด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษา โดยรวมมูลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อสายอาชีพอยู่ในระดับมากทุกด้าน
2. เปรียบเทียบรายด้านของมูลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อสายอาชีพของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 จำแนกตาม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพ

ของผู้ปกครอง รายได้ของผู้ปกครองและระดับการศึกษาของผู้ปกครอง ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ด้านเหตุผลส่วนตัว พบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันมีมูลเหตุจูงใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่พบว่า มูลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ด้านหลักสูตร พบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันมีมูลเหตุจูงใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ พบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3.01-3.50 มีมูลเหตุจูงใจโดยรวมสูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่า 2.50 และ 2.51- 3.00 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนระดับการศึกษาของผู้ปกครอง อาชีพของผู้ปกครองและรายได้ของผู้ปกครองต่อเดือนแตกต่างกันมีมูลเหตุจูงใจแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง พบว่าอาชีพของผู้ปกครองและ รายได้ของผู้ปกครอง แตกต่างกันมีมูลเหตุจูงใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ พบว่านักเรียนที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพเกษตรกรรมมีมูลเหตุจูงใจโดยรวมสูงกว่านักเรียนที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพอื่นๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนรายได้ของผู้ปกครอง พบว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้ ไม่เกิน 10,000 บาท ต่อเดือนมีมูลเหตุจูงใจโดยรวมสูงกว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้ สูงกว่า 20,001 ขึ้นไป ต่อเดือนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนคู่อื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

ด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษา พบว่านักเรียนที่รายได้ของผู้ปกครองแตกต่างกันมีมูลเหตุจูงใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ พบว่านักเรียนที่รายได้ของผู้ปกครอง ไม่เกิน 10,000 บาท ต่อเดือนมีมูลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อโดยรวมสูงกว่านักเรียนที่รายได้ของผู้ปกครอง สูงกว่า 20,001 ขึ้นไปต่อเดือนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ด้านภาพลักษณ์ของสถาบัน พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และอาชีพของผู้ปกครอง แตกต่างกันมีมูลเหตุจูงใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3.01-3.50 มีมูลเหตุจูงใจโดยรวมสูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2.51- 3.00 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนอาชีพของผู้ปกครองแตกต่างกันมีมูลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อโดยรวมรายคู่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่ามูลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อสายอาชีพ อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับจากมากที่สุดไปน้อยที่สุดคือ ด้านภาพลักษณ์สถาบัน ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านหลักสูตร ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง และ ด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษา ส่วนมูลเหตุจูงใจในการเข้า

ศึกษาต่อสายอาชีพด้านเหตุผลส่วนตัว พบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันมี
 มุมเหตุจูงใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ใกล้เคียงกับการศึกษาของ
 จิราภรณ์ ไหวติ (2541 : บทคัดย่อ) พบว่านักเรียนมีแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท
 อยู่ระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีความสำคัญอันดับแรกคือ ด้านเหตุผลส่วนตัว มุมเหตุจูงใจในการ
 เข้าศึกษาต่อสายอาชีพด้านหลักสูตร พบว่าผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ต่างกันมีมุมเหตุจูงใจ
 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับ .05 ใกล้เคียงกับการศึกษา แอนนาวัท (Anawut Choosup.
 2002) พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสถาบันการอาชีวเอกชนของนักเรียน
 ไทย คือ โปรแกรมหาวิชา ซึ่งหมายถึงหลักสูตรสถานศึกษานั้นเอง มุมเหตุจูงใจด้านภาพลักษณ์
 สถาบัน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ต่างกันมีมุมเหตุจูงใจด้านภาพลักษณ์สถาบัน ในการเข้า
 ศึกษาต่อสายอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 สอดคล้องกับผล
 การศึกษาของ กัลยา เข้มกลัด (2544 : 81) ที่เห็นว่านักเรียนส่วนใหญ่ต้องการเลือกโรงเรียนที่
 มีชื่อเสียง มีความพร้อมทางอุปกรณ์การเรียนการสอนทันสมัย มุมเหตุจูงใจในการเข้าศึกษา
 ต่อสายอาชีพค่าใช้จ่ายในการศึกษา พบว่านักเรียนที่รายได้ของผู้ปกครองแตกต่างกันมีมุมเหตุจูง
 ใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ดลฤดี
 สุวรรณศิริ (2539 : บทคัดย่อ) พบว่าปัจจัยสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของนักเรียนเลือก
 สถานศึกษาของรัฐบาล อันดับแรก คือ ค่าใช้จ่ายในการศึกษา มุมเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อ
 ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง พบว่าอาชีพของผู้ปกครองและ รายได้ของผู้ปกครอง แตกต่างกันมีมุมเหตุ
 จูงใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติใกล้เคียงกับผลการศึกษาของ อักษรศิลป์ แก้วมawangศ์
 (2541 : บทคัดย่อ) ศึกษาความต้องการการศึกษาต่อสายอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่
 3 ในจังหวัดศรีสะเกษ พบว่า แรงจูงใจที่ทำให้เลือกเรียนสายอาชีพมากที่สุด คือ ด้านบุคคล
 เนื่องจากมารดา ญาติและบิดาเป็นผู้แนะนำให้มาเรียน เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

ควรมีการศึกษามุมเหตุจูงใจเข้าศึกษาต่อสายอาชีพระหว่างสถาบันการศึกษาของรัฐ
 กับของเอกชน เปรียบเทียบมุมเหตุจูงใจเข้าศึกษาต่อสายอาชีพระหว่าง ระดับวิชาชีพชั้นสูง
 (profession) กับ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ หรือกับระดับวิชาชีพที่แตกต่างกันเปรียบเทียบ
 ว่าจะอะไรเป็นเหตุจูงใจเข้าศึกษาต่อสายอาชีพ และควรมีการวิจัยเจาะลึกในเรื่องผลสัมฤทธิ์ทางการ
 เรียนโดยเฉพาะ หรือทักษะทางการเรียนด้านใดส่งผลต่อการเลือกหรือไม่เลือกศึกษาต่อสาย
 อาชีพเฉพาะด้าน

เอกสารอ้างอิง

- กัลยา เข้มกลัด. เหตุผลในการศึกษาต่อวิชาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
ในจังหวัดนครศรีธรรมราช. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรอุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชา
การบริการอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร
ลาดกระบัง, 2544.
- จิราภรณ์ ไหวดี. แรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ศึกษา 2540. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2541.
- ดลฤดี สุวรรณศิริ. การเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษา
ระหว่างสถานศึกษาของรัฐบาลกับของเอกชน : ศึกษากรณีจังหวัดนครปฐม.
วิทยานิพนธ์พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2539.
- อักษรศิลป์ แก้วมทวงศ์. ความต้องการการศึกษาต่อของสายอาชีพของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดศรีสะเกษ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรอุตสาหกรรมมหาบัณฑิต :
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2541.
- Anawut Choosup. Selected variables influencing school choice by students in private
vocational school in Thailand. Dissertation Abstracts International, 63(09) :
3166-A ; 2002.